

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/101/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824010461
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Miháliková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5824010461.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Anny Mihálikovej a sudkýň JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Adriany Gallovej, na neverejnom zasadnutí konanom 13. októbra 2025 prejednal sťažnosť podanú odsúdeným A. B., nar. X.X.XXXX, proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4Nt/12/2024 zo dňa 14.1.2025 a takto

rozhodol:

Pod3a § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného A. B. zamietla, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Námestovo uznesením, sp. zn. 4Nt/12/2024 zo dňa 14.1.2025 podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4T/64/2023.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že odsúdený A. B. sa návrhom doručeným 22.10.2024 domáhal obnovy konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4T/64/2023 s odôvodnením, že dňa 6.8.2024 vstúpila do platnosti a účinnosti novela Trestného zákona, ktorá sa prejavila aj v zmene trestných sadzieb v prípade drogových trestných činov, ktoré sú v súčasnosti pre páchatelov priaznivejšie. Odsúdený bol uznávaný vinným zo spáchania skutku, ktorý bol v dobe jeho odsúdenia právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin, v rámci ktorého sa trestná sadzba pohybovala v rozpätí od 10 do 15 rokov. Odsúdenému bol v rámci schválenia dohody o vine a treste uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. V súčasnosti by odsúdenému za rovnaký skutok hrozilo uloženie trestu odňatia slobody v rozmedzí od 1 roka do 6 rokov. Podľa názoru odsúdeného zakladá neskoršia pre neho priaznivejšia právna úprava Trestného zákona dôvod na povolenie obnovy konania.

Okresný súd v odôvodnení uviedol, že v konaní o povolení obnovy konania nevykonáva nové dokazovanie. Súd len skúma, či by vykonanie týchto nových skutočností a dôkazov mohlo odôvodniť iný výrok o vine a treste než ten, ktorý bol prijatý. Súd preto konštatoval, že pre povolenie obnovy konania neboli v danej veci splnené zákonné podmienky v zmysle § 394 Tr. por., nakoľko odsúdený ich existenciu žiadnym spôsobom nepreukázal a zmena právnej úpravy Trestného zákona po právoplatnom odsúdení odsúdeného nezakladá dôvod na povolenie obnovy konania.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť odsúdený A. B. priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 14.1.2025. Podanú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil prostredníctvom zvoleného obhajcu dňa 7.10.2025, až po opakovaných výzvach súdu a uložení poriadkovej pokuty obhajcovi. V odôvodnení uviedol, že zotrváva na dôvodnosti podaného návrhu, tak ako ho odargumentoval prvostupňovému súdu s poukazom aj na Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL.

ÚS 1/2021 zo dňa 27. septembra 2023, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlásil ustanovenia § 58 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. o treste prepadnutia majetku za nesúladne s Ústavou SR.

Vyjadrenie prokurátora k sťažnosti odsúdeného nie je súčasťou spisu.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí, po zistení, že proti predmetnému rozhodnutiu je sťažnosť prípustná (§ 185 ods. 1, ods. 2 druhá veta Tr. por., v spojení s § 402 ods. 3 Tr. por.), sťažnosť podala oprávnená osoba (§ 186 ods. 1 Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.), podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výroku napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného A. B. nie je dôvodná.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Vyššie citované ustanovenie Trestného poriadku stanovuje formálne podmienky pre tzv. iudicium rescindens (obnovovacie konanie) – existenciu právoplatného rozhodnutia a novej skutočnosti alebo dôkazu. Rozhodovanie o povolení obnovy konania je však podmienené materiálnou podmienkou spočívajúcou v povinnosti súdu konajúceho o povolení obnovy konania vyhodnotiť vplyv novej skutočnosti alebo nového dôkazu na už ustálený skutkový stav. V tomto štádiu rozhodovania je potrebné vyhodnotiť novú skutočnosť alebo nový dôkaz z hľadiska jeho novosti a spôsobilosti odôvodniť iné rozhodnutie o vine.

Za skutočnosti súdu skôr neznáme sa považujú také, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania pred rozhodnutím, ktorého sa týka návrh na obnovu konania. Takou skutočnosťou je objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Novú skutočnosť treba v konaní o obnove konania spravidla preukázať dôkazom.

Za dôkazy súdu skôr neznáme sa považujú predovšetkým dôkazy, ktoré neboli vykonané v pôvodnom konaní, alebo v pôvodnom konaní boli síce vykonané, ale s novým obsahom, odlišným od obsahu v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov.

Za nové skutočnosti alebo dôkazy v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov, a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mylil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil.

Pri posudzovaní podmienok obnovy konania i podľa citovaného ustanovenia zákona (§ 394 ods. 1 Tr. por.) súd hodnotí návrh z dvoch hľadísk:

1. či ide o skutočnosti alebo dôkazy predtým súdu neznáme,
2. či by tieto skutočnosti alebo dôkazy same osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi známymi už v pôvodnom konaní mohli viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie uvedené v ods. 1 § 394 Tr. por.

Skúmanie, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú tak kvalifikované, že sú spôsobilé same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné než pôvodné právoplatné rozhodnutie, sa realizuje porovnaním doteraz vykonaných dôkazov a doterajšieho skutkového zistenia uvedeného vo výroku právoplatného rozhodnutia, s dôkaznou silou a významom novotvrdených skutočností a novonavrhovaných dôkazov. Ako už bolo uvedené vyššie, pre pozitívne rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania musí byť výsledkom tohto skúmania dôvodný predpoklad pre možnú zmenu pôvodného právoplatného rozhodnutia.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

Okresný súd v danom prípade postupoval dôsledne a dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že v prípade odsúdeného A. B. nie sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania.

Nadriadený súd je toho názoru, že napadnuté uznesenie obsahuje všetky zákonom stanovené kritériá z hľadiska jeho formy a obsahu, uznesenie je zrozumiteľné a neponecháva nadriadenému súdu otvorenú žiadnu otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť. Zároveň toto uznesenie je výsledkom bezchybného procesného postupu. Nadriadený súd si osvojuje dôvody napadnutého uznesenia, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať, a to preto, lebo v dvojinštánčnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného súdu tvoria jednotu a v prípade, ak si nadriadený súd osvojuje správnosť záveru napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je potom úlohou zamerať sa na riešenie sťažnostných námietok odsúdeného a jeho obhajcu.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnove konania neznamena, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktorá sa domáha obnovy konania.

Krajský súd zdôrazňuje, že jedným zo základných prvkov vlády práva je princíp právnej istoty, ktorý okrem iného vyžaduje, aby v prípade, keď súdy rozhodnú vo veci s konečnou platnosťou, ich rozhodnutie nebolo viac spochybňované. Tento princíp neumožňuje stranám konania, aby sa dožadovali obnovy konania iba z dôvodu opätovného prejednania a nového rozhodnutia vo veci. Samotná možnosť existencie dvoch názorov na vec nie je dôvodom pre opätovné preskúmanie veci. Odklon od tohto princípu je odôvodnený iba v prípadoch, keď sa vyskytnú okolnosti podstatného a naliehavého charakteru. Právomoc vyšších súdov zrušovať alebo meniť právoplatné a záväzné súdne rozhodnutia by mala byť vykonávaná na účely nápravy základných väd. Táto právomoc musí byť vykonávaná tak, aby bola v čo najvyššej možnej miere dodržaná spravodlivá rovnováha medzi záujmami jednotlivca a potrebou zabezpečiť efektívnosť súdneho systému.

Krajský súd konštatuje, že o takýto prípad sa v konaní o návrhu odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania nejedná.

So sťažnostnými námietkami obhajoby, resp. odsúdeného, ktoré sú totožné so skutočnosťami uvádzanými v návrhu odsúdeného na obnovu konania, sa sťažnostný súd, tak ako i okresný súd nestotožňuje, keďže jeho argumentácia bola primárne založená na jeho presvedčení, že vzhľadom na novelu Trestného zákona, ktorá nadobudla účinnosť dňom 6.8.2024, došlo k zmene trestných sadzieb pri skutku, za ktorý bol právoplatne odsúdený, a uvedené sa musí vzťahovať aj na jemu právoplatne uložený trest odňatia slobody. Sťažnostný súd k tomu konštatuje, že úmyslom zákonodarcu v súvislosti s novelizáciou Trestného zákona účinnou od 6.8.2024 nebolo prehodnocovanie každého právoplatne uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných predpisov do 6.8.2024, čo vyplýva aj z prechodného ustanovenia § 438k odsek 7 Trestného zákona, ktorý upravuje právnu situáciu v prípade, že došlo k právoplatnému uloženiu trestu pred účinnosťou novely Trestného zákona za čin, ktorý už nie je definovaný ako trestný čin. Je potrebné ďalej zdôrazniť, že podľa čl. 50 odsek 6 Ústavy SR trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný, s výnimkou prípadu, ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, v ktorom prípade sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Trestný zákon teda počíta s možnosťou zmeny právnej úpravy, avšak jej použitie je možné, iba ak ide o zmenu, ktorá nastala do rozhodnutia v trestnej veci. Nemôže preto ísť o akúkoľvek neskoršiu zmenu Trestného zákona, aj keď pre páchatel'a výhodnejšiu, ako si to vysvetľuje odsúdený. Zmena Trestného zákona, na ktorú sa odsúdený v návrhu na obnovu konania odvolával a

ktorou zároveň odôvodnil svoju sťažnosť, nadobudla účinnosť až po tom, ako bolo o trestnej veci a treste odsúdeného právoplatne rozhodnuté. Preto zmena právnej úpravy (Trestného zákona) po nadobudnutí takého právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia, hoci pre odsúdeného priaznivejšia, je z hľadiska posudzovania trestnosti skutku a ukladania trestu právne irelevantná a nemôže zakladať dôvod na jeho revíziu, a to ani prostredníctvom mimoriadnych opravných prostriedkov, teda ani prostredníctvom povolenia obnovy konania.

Vzhľadom k uvedenému sťažnostný súd poukazuje na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej novelu Trestného zákona účinnú od 6.8.2024 nemožno považovať za skutočnosť súdu skôr neznámu v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por., pretože prípadné zmeny predpisov hmotného práva, keďže táto (zmena hmotnoprávneho predpisu) v čase vyhlásenia pôvodného rozhodnutia objektívne neexistovala (viď nález Ústavného súdu SR z 26.7.2019, sp. zn.

I. ÚS 142/2018, II. ÚS 186/2020), a teda nemohla byť zohľadnená, prípadne aplikovaná pri procese dokazovania. V danej súvislosti je potrebné tiež poukázať aj na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. Tpj 44/2013, z ktorého vyplýva, že podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu, t.j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu, pričom splnením podmienky na obnovu konania ex lege je tá právna skutočnosť, ak ústavný súd vyslovil nesúlad zákona s ústavou (§ 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Zb. zákonov o organizácii Ústavného súdu SR), čo však v danom prípade zistené nebolo. S poukazom na vyššie uvedené preto možno konštatovať, že žiadne iné nové dôkazy alebo skutočnosti, ktoré neboli súdu známe v pôvodnom konaní, odsúdený neuviedol.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo nadriadeným súdom, neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného okresným súdom, ktoré by odôvodňovali zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd sťažnosť odsúdeného A. B. zamietol, pretože nie je dôvodná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.